

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Martinem Kopou ve věci

žalobce: **J. D.**
bytem X
zastoupen Mgr. Davidem Rašovským, advokátem
se sídlem Hlinky 135/68, 603 00 Brno

proti
žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**
se sídlem Žerotínovo náměstí 3, 601 82 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 5. 2020, č. j. JMK 69234/2020,

takto:

- I. Žaloba *se zamítá*.
- II. Žalobce *nemá právo* na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému *se nepřiznává* právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Podstata věci

1. Podle správních orgánů žalobce nezajistil, že uživatelé jeho vozidla budou dodržovat dopravní předpisy. Žalobce ovšem namítá, že jeho odpovědnost v průběhu řízení zanikla. Namítá také vady v doručování výzvy k úhradě určené částky před zahájením přestupkového řízení. Dodává, že nedostal prostor k doplnění odvolání. Správní orgány navíc jeho přestupek neurčily s dostatečnou přesností. Krajský soud vysvětlí, proč tyto námitky žalobce vznáší nedůvodně.

II. Procesní vývoj věci a relevantní skutkové okolnosti

2. Dne 17. 1. 2016 v 8:36 na ulici Žerotínovo nábřeží v Židlochovicích automatizovaný rychloměr bez obsluhy naměřil motorovému vozidlu, které provozuje žalobce, rychlost 59 km/h (po odečtu tolerance 3 km/h). V daném místě je nevyšší dovolená rychlost 50 km/h. Městský úřad Židlochovice zaslal dne 25. 1. 2016 žalobci výzvu k uhrazení částky 500 Kč („výzva k úhradě určené částky“) podle § 125h odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích („zákon o silničním provozu“). Žalobce měl možnosti ji zaplatit, anebo sdělit totožnost řidiče jeho vozidla. Městský úřad zaslal výzvu k úhradě určené částky na adresu Z. 10, B., kde má žalobce trvalý pobyt. Jak doručovatelka uvedla na obálku s danou písemností, žalobce neměl na dané adrese schránku. Dne 27. 1. 2016 tam tedy zanechala výzvu k vyzvednutí zásilky a související poučení. Žalobce si zásilku nevyzvedl. Dne 6. 2. 2016 se proto výzva doručila na základě fikce. Jelikož doručenou zásilku nebylo možné vhodit do schránky žalobce, pokud ji na daném místě neměl, pošta vrátila písemnost městskému úřadu.
3. Městský úřad pak dne 29. 4. 2016 odložil věc podezření z přestupku proti nezjištěnému řidiči vozidla žalobce. Téhož dne vydal příkaz, kterým shledal žalobce vinným ze spáchání správního deliktu provozovatele vozidla podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu. Zaslal ho opět na adresu trvalého pobytu žalobce. Doručovatel mu tam znovu zanechal výzvu k vyzvednutí zásilky, která k tomu byla připravena dne 4. 5. 2016. V tento den si ji žalobce na poště také vyzvedl. Podal proti příkazu e-mailem odpor, ve kterém kromě adresy trvalého pobytu uvedl svoji doručovací adresu X. Městský úřad ho dne 19. 5. 2016 vyzval k doplnění podání podle § 37 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád („správní řád“). V odporu chyběl podpis odpovídající zákonu. Tuto výzvu opět poslal žalobci na adresu trvalého pobytu. Tam mu znovu doručovatel zanechal výzvu k vyzvednutí zásilky, kterou si žalobce v poslední den lhůty vyzvednul a svůj odpor včas řádně doplnil. Městský úřad proto pokračoval v řízení.
4. Po několika termínech, na které městský úřad nařídil provádění důkazů mimo ústní jednání, a ze kterých se žalobce vždy omluvil s odkazem na zdravotní důvody, městský úřad provedl dokazování dne 1. 3. 2017. Žalobce se ho zúčastnil. Dne 15. 3. 2017 městský úřad vydal rozhodnutí pod č. j. 100305/2016-8, kterým žalobce shledal vinným ze spáchání správního deliktu provozovatele vozidla podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu („rozhodnutí městského úřadu“). Jako provozovatel vozidla v rozporu s § 10 zákona o silničním provozu nezajistil, aby při užití jeho vozidla byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích, protože neznámý řidič vozidla provozovaného žalobcem překročil nejvyšší povolenou rychlost „dne 17. 1. 2016 v 08:36 hod. na ulici Žerotínovo nábřeží v obci Židlochovice, silnice II/425, v km 7,6“. Městský úřad žalobci uložil pokutu ve výši 1.500 Kč.
5. Žalobce podal proti rozhodnutí městského úřadu blanketní odvolání. Nejprve ho zaslal e-mailem a poté ještě poštou. Ani v jednom případě jeho podání neobsahovalo žádný podpis. Městský úřad ho proto přípisem ze dne 12. 4. 2017 vyzval, aby odstranil nedostatky podání, protože nemělo náležitosti podle § 37 odst. 2 správního řádu. Městský úřad ve výzvě odcitoval § 82 správního řádu a § 37 odst. 2 správního řádu. A vyzval žalobce, ať ve lhůtě pěti dnů odvolání doplní. Žalobce dne 10. 5. 2017 z procesní opatrnosti zaslal odvolání znovu, tentokrát již s podpisem a zmínkou, že napadá rozhodnutí městského

úřadu v celém rozsahu. Nadto podal odvolání proti výzvě k doplnění původně zaslaného odvolání proti rozhodnutí městského úřadu.

6. Žalovaný nejprve odmítl odvolání žalobce pro opožděnost. Toto rozhodnutí narazilo ve správním soudnictví. Po vrácení věci po rozsudku krajského soudu ze dne 15. 4. 2020, č. j. 41 A 37/2017-64 („zrušující rozsudek krajského soudu“), žalovaný rozhodnutím ze dne 20. 5. 2020, č. j. JMK 69234/2020 („rozhodnutí žalovaného“), meritorně zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí městského úřadu. Vyšel z toho, že žalobce nedoplnil na výzvu městského úřadu ze dne 12. 4. 2017 odvolací námitky. Proto přezkoumal rozhodnutí městského úřadu v plném rozsahu. Z dané výzvy měl za zřejmé, že podání má doplnit o podpis a konkrétní odvolací námitky. Výzva k uhrazení určené částky byla řádně doručena. Odpovědnost žalobce za přestupek nezanikla. Městský úřad bezpečně zjistil, že žalobce jako provozovatel vozidla porušil zákona o silničním provozu.

III. Obsah žaloby

7. Žalobce namítá, že měl na adrese trvalého pobytu platnou domácí schránku. Výzvu od pošty neobdržel. Městský úřad se nepokusil o opětovné doručení výzvy. Ani si neověřil pravdivost či relevanci informací od pošty, že žalobce na dané adrese nemá schránku. Odložení přestupku neznámého řidiče a vydání příkazu vůči žalobci jako provozovateli vozidla tak bylo nezákonné.
8. Pokud by soud posoudil doručení výzvy k úhradě určené částky jako zákonné, pak mohla nastat prekluze přestupku žalobce již dne 6. 2. 2017. Doručení výzvy k úhradě určené částky lze ústavně konformně vyložit jako faktické zahájení řízení o přestupku žalobce jako provozovatele vozidla. Určená částka je fakticky pokutou uloženou provozovateli vozidla. Řízení o jeho přestupku se doručením takové výzvy fakticky zahajuje a provozovatel je v procesním postavení obviněného.
9. Žalovaný rovněž přehlédl, že žalobce podal blanketní odvolání a proti výzvě k odstranění nedostatků podání se odvolal s tím, že výzvě nerozumí a neví, jakými konkrétními vadami podání trpí, resp. co přesně má doplňovat. Žalovaný to nenapravil ani před vydáním svého druhého rozhodnutí dne 20. 5. 2020. Posuzoval tedy blanketní odvolání, ačkoliv žalobce své blanketní odvolání prokazatelně doplnit chtěl.
10. Žalobce dále namítá, že z rozhodnutí městského úřadu nelze zjistit, kde a kdy se žalobce jako provozovatel vozidla vlastně přestupku dopustil. To může vést k porušení zásada *ne bis in idem*. Zákon nezná žádnou fikci okamžiku spáchání přestupku provozovatele vozidla, který by se snad měl shodovat s okamžikem spáchání přestupku řidičem vozidla. Případnou mezeru v zákoně nelze v oblasti správního trestání překlenout výkladem v neprospěch obviněného.
11. Ve své poslední námitce žalobce vysvětluje, proč podle něho tak jako tak došlo k prekluzi odpovědnosti za přestupek. Nabízí čtyři možné výklady relevantní úpravy, ze kterých prekluzi dovozuje.

IV. Vyjádření žalovaného

12. Žalovaný reaguje, že žalobce nedoložil své tvrzení, že měl v době doručování řádně označenou domovní schránku. Vhození zásilky do schránky nemá vliv na fikci doručení.

Výzva k úhradě určené částky se zasílá v situaci, ve které se ještě žádné správní řízení o přestupku nevede. Správní orgán teprve zjišťuje, zda vůbec řízení vést a s kým.

13. Výzva k odstranění nedostatků podání ze dne 12. 4. 2017 byla srozumitelná. Žalobce své odvolání ve skutečnosti doplnit nechtěl, ale snažil se pouze o další natahování řízení. Výzva navíc neměla formu, proti které je odvolání přípustné. Podrobnosti žalobcova přestupku vyjadřuje skutková věta rozhodnutí o přestupku. Místo i čas spáchání přestupku určuje bez dalších pochyb.
14. Žalovaný pak s odkazem na nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 4/20, dodává, že běh jednoleté promlčecí lhůty se vždy přerušil. K zániku odpovědnosti žalobce za přestupek nedošlo.

V. Replika žalobce

15. Žalobce v replice uvedl, že nerozumí, proč měl dokládat existenci domovní schránky, pokud § 19 odst. 7 správního řádu ukládá správnímu orgánu povinnost doručit písemnost opakovaně, nelze-li doručení písemnosti prokázat. Žalobce soudu proto dokládá čestné prohlášení svědka a fotografie domovní schránky z různých časových období. Spornou je i otázka, jestli jediné nedoručení písemnosti, navíc z důvodu, že pošta odesílateli oznámila, že v daném místě nemá adresát domovní schránku, znamená učinění nezbytných kroků správním orgánem, což je nezbytná podmínka k zahájení řízení o přestupku se žalobcem jako provozovatelem vozidla.

VI. Posouzení věci krajským soudem

16. Žaloba je přípustná. Podala ji oprávněná osoba (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní; „s. ř. s.“) v zákonné lhůtě (§ 72 odst. 1 s. ř. s.). Soud rozhodl bez jednání, protože s tím žalovaný výslovně souhlasil a žalobce ve stanovené lhůtě soudu nesdělil, že nařízení jednání požaduje.
17. Žaloba *není důvodná*.
18. Námitky žalobce se dají rozdělit do několika skupin: a) doručování výzvy k úhradě určené částky, b) doplnění odvolání žalobce, c) prekluze (včetně otázky momentu zahájení řízení proti žalobci jako provozovateli vozidla), a d) určitost výroku rozhodnutí městského úřadu. Krajský soud v tomto pořadí jádro uvedených námitek žalobce nyní vypořádá.

a. Výzva k úhradě určené částky byla žalobci řádně doručena

19. Žalobce nejprve namítá, že mu městský úřad řádně nedoručil výzvu k úhradě určené částky. Poukazuje na možné pochybení pošty, podle které žalobce neměl na adrese svého trvalého pobytu schránku, což ovšem podle něj není pravda. Městský úřad se podle žalobce měl pokusit doručit výzvu k úhradě určené částky znovu, nebo si měl ověřit pravdivost informací o týkající se neexistence schránky.
20. Nemá-li fyzická osoba, která není podnikatelem, datovou schránku, pak se jí podle § 20 odst. 1 správního řádu zásadně doručuje na adresu jejího trvalého pobytu (nestanovila-li jinou adresu pro doručování, ať již podle § 19 odst. 4 správního řádu nebo si ji nechala uvést v informačním systému evidence obyvatel). Městský úřad tedy v této věci správně

doručoval na adresu trvalého pobytu žalobce na Z. ulici v B., protože jinou možnost doručování žalobci v té době neměl. Žalobce to ostatně ani nezpochybňuje.

21. Podle § 23 správního řádu pak platí, že pokud doručovatel v případě doručování podle § 20 adresáta *nezastihl* a písemnost nemohl doručit ani jiným způsobem podle § 20, *písemnost se uloží*. Uložit ji lze v provozovně provozovatele poštovních služeb, pokud se doručuje jeho prostřednictvím [§ 23 odst. 3 písm. b) správního řádu]. Na to navazuje § 23 odst. 4 správního řádu, podle nějž se adresát vyzve *vložením oznámení* o neúspěšném doručení písemnosti do domovní schránky nebo *na jiné vhodné místo*, aby si uloženou písemnost ve lhůtě 10 dnů vyzvedl. Současně se mu sdělí, kde, odkdy a v kterou denní dobu si lze písemnost vyzvednout. Je-li to možné a nevyloučil-li to správní orgán, *písemnost se po uplynutí 10 dnů vloží do domovní schránky nebo na jiné vhodné místo; jinak se vrátí správnímu orgánu, který ji vyhotovil*. Současně s právě uvedeným oznámením se adresát písemně *poučí o právních důsledcích*, které by vyvolalo nevyzvednutí uložené písemnosti ve lhůtě 10 dní (§ 23 odst. 5 správního řádu). A § 24 odst. 1 správního řádu dodává, že *pokud si adresát uložené písemnosti ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byla k vyzvednutí připravena, nevyzvedne, písemnost se považuje za doručenou posledním dnem této lhůty*.
22. Městský úřad a doručovatelka postupovaly při doručování výzvy k úhradě určené částky zcela v souladu s právě popsáním právním rámcem doručování. Doručovatelka žalobce na jeho trvalé adrese nezastihla. Bylo tedy jasné, že se písemnost bude muset uložit. Na daném místě pak podle údajů na obálce dané písemnosti, které to dokládají, *zanechala oznámení* o neúspěšném doručení písemnosti s výzvou k vyzvednutí následně uložené písemnosti a příslušným poučením. K zanechání tohoto oznámení měla dvě možnosti, buď ho mohla vložit do domovní schránky, ale pokud ji tam žalobce neměl, jak doručovatelka na písemnost poznamenala, mohla oznámení zanechat *na jiném vhodném místě*. Právní účinnost oznámení zakládají obě varianty. A předmětné ustanovení lze vykládat tak, že stojí na roveně. Jeho smyslem a účelem je, aby se oznámení zanechané na určitém vhodném místě (ve schránce či jiném vhodném místě) dostalo do možné dispozice žalobce.
23. Tomu, že se oznámení o uložení výzvy k úhradě určené částky dostalo do možné dispozice žalobce, nasvědčují další skutkové okolnosti věci plynoucí ze spisu. Doručovatelé zanechávali v místě trvalého bydliště oznámení o uložených písemnostech způsobem předvídaným v § 23 odst. 4 správního řádu vícekrát. A žalobce již na ně aktivně reagoval. Dokazuje to postup při doručování příkazu ze dne 29. 4. 2016 a výzvy k doplnění odporu proti příkazu ze dne 19. 5. 2016, které si žalobce v úložní době na poště vyzvedl. Nic nenásvědčuje tomu – a žalobce to ani netvrdí – že by skutkové okolnosti byly při doručování těchto písemností jiné než při doručování výzvy k úhradě určené částky. Lze tedy dovozovat, že doručovatelka při doručování výzvy k úhradě určené částky využila právě druhou ze dvou možných variant zanechání oznámení ve smyslu § 23 odst. 4 správního řádu nezastiženému adresátovi písemnosti a zanechala ji *na jiném vhodném místě*. Účinky oznámení proto tak jako tak počaly běžet. A žalobce zkrátka v tomto případě ještě nijak nezareagoval, výzvu si v úložní době nevyzvedl, a po 10 dnech tak dne 6. 2. 2016 došlo k jejímu doručení. Žalobce pak neuhradil určenou částku a svým způsobem tím „spustil“ další procesní dění. Opakovaného doručování či ověřování informací od pošty ze zákona nebylo třeba. Doručení bylo ve smyslu § 19 odst. 7 správního řádu prokázané.

24. V této perspektivě tedy (ne)přítomnost schránky označené žalobcovým jménem na adrese jeho trvalého pobytu neměla pro doručování výzvy k úhradě určené částky právní relevanci. *Doručovatelka oznámení o uložení s poučením žalobci v místě zanechala zákonným způsobem a zajistila tak průběh zákonem předvídaných účinků tohoto oznámení.* Po doručení na základě fikce podle § 24 odst. 1 správního řádu se pak daná písemnost vracela městskému úřadu. V tom již lze spatřovat nedopatření pošty, protože městský úřad na obálce s touto písemností vyznačil křížkem, že se písemnost nemá vracet. Doručovatel mohl obálku s touto písemností zanechat na onom jiném vhodném místě, kde předtím bylo podle všeho zanecháno oznámení o jejím uložení. Jak ovšem plyne z výše uvedeného, *toto nedopatření nemělo žádný právní vliv na to, že k 6. 2. 2016 byla výzva k úhradě určené částky doručena* a následného dne počala běžet lhůta stanovená touto výzvou, která marně uplynula, protože žalobce výzvě nevyhověl. Fikce doručení se podle § 24 odst. 1 správního řádu pojí s marným uplynutím lhůty deseti dnů, nikoliv s vhozením písemnosti do schránky, nebo na jiné vhodné místo. Samotné vhození nemá vliv na to, aby nastala fikce doručení. Proto ani skutečnost, že pošta namísto uložení obálky obsahující výzvu na vhodném místě nesprávně zaslala danou písemnost zpět městskému úřadu, nemohla vyvolat povinnost městského úřadu opětovně žalobci tuto písemnost doručit.
25. Krajský soud v tomto kontextu nepovažoval za nutné k důkazu provádět důkazy, které navrhoval žalobce. Pro meritum věci by tyto důkazy byly nadbytečné a neměly potenciál ho ovlivnit. Fotografie doložené žalobcem nadto obecně neměly podobu, která by mohla prokázat skutečnosti, jež žalobce chtěl prokázat, protože byly pořízeny z větší dálky a nemohlo z nich vyplynout, zda schránky na nich byly opravdu žalobcovy. Žalobce navíc své důkazní návrhy vznesl poměrně pozdě až v replice na vyjádření žalovaného, ačkoliv procesně nejúčinnějšího průchodu se jim mohlo dostat již před vydáním rozhodnutí městského úřadu. Žalobce měl v řízení před městským úřadem dostatek prostoru ke vznesení těchto námitek. Neučinil tak ani při seznámení se s podklady rozhodnutí po provedeném dokazování, ani ve lhůtě, kterou mu k vyjádření dal městský úřad poté. Byť samozřejmě neměl povinnost se hájit a důkazní břemeno o vině obviněného vždy nesou správní orgány, neznamená to, že taktika obhajoby nebude mít určité procesní důsledky.
26. Snaha žalobce o zpochybnění doručování výzvy k úhradě určené částky před zahájením řízení poté, co proběhlo celé přestupkové řízení, kde to v žádné jeho fázi nenamítl, a činí tak až v žalobě a replice na vyjádření žalovaného – aniž by současně někdy vznášel námitky vůči jádru věci, tedy zda spáchal předmětný přestupek - je proto nedůvodná.

b. Žalobce měl dostatečný prostor k doplnění odvolání, kterého nevyužil

27. Žalobce dále namítá, že nemohl doplnit své blanketní odvolání proti rozhodnutí městského úřadu. Tvrdí totiž, že neporozuměl výzvě, kterou mu městský úřad zaslal. Obsahovala pouze sdělení, že odvolání nemělo náležitosti uvedené v § 37 odst. 2 správního řádu. Městský úřad měl uvést, jakými konkrétními nedostatky odvolání trpělo. Žalobce se proti výzvě navíc odvolal, městský úřad mu proto měl pomoci vady podání odstranit. Bylo jasné, že své odvolání doplnit chce.
28. Podle krajského soudu žalobce neporozumění výzvě městského soudu pouze předstírá. Je pravdou a bylo by to i vhodnější, že městský úřad mohl ve výzvě uvést přehledněji, jaké náležitosti chybí. Na druhou stranu citace § 82 a § 37 odst. 2 správního řádu nebyla natolik

nepřehledná či nesrozumitelná, že by žalobci z ní nemohlo být jasné, o jakých vadách jeho podání je řeč. Což dokládá i skutečnost, že žalobce poté své odvolání doplnil svým podáním ze dne 10. 5. 2017 - zaslal jej již s podpisem a uvedl, že napadá rozhodnutí městského úřadu v celém rozsahu. Po meritorní stránce pak slíbil odvolání doplnit do 15 dní po poradě s právním zástupcem. Výzvě tedy rozuměl. Nedoplnění odvolání mu ovšem městský úřad již netoleroval a předal spis žalovanému, který pak 20. 7. 2017 o odvolání rozhodl rozhodnutím, jež poté krajský soud zrušil. Žalobce však nikdy své odvolání o konkrétní odvolací námitky nedoplnil.

29. Za těchto okolností krajský soud neshledává důvod, proč těmto námitkám žalobce vyhovět. Městský úřad vyzval žalobce k doplnění odvolání přípisem, nikoliv usnesením (proti tomuto přípisu nebylo odvolání přípustné, jak správně žalovaný namítá). Ve smyslu § 36 odst. 1 a § 39 odst. 1 správního řádu tedy lhůta pěti dnů, kterou městský úřad k doplnění odvolání žalobce, nebyla propadná (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 6. 2018, č. j. 9 As 105/2017-54). *Žalobce proto mohl doplnit odvolání až do vydání rozhodnutí v odvolacím řízení* (§ 36 odst. 1 věta první správního řádu). Nejprve tedy do 20. 7. 2017. A poté, co obdržel v dubnu 2020 zrušující rozsudek krajského soudu, mohl opět až do 20. 5. 2020 hájit svá práva a konkrétní odvolací námitky vznést. Neučinil tak. Lze opět dodat, že žalobce dodnes nikdy nevznese námitku týkající se jádra věci, tedy zda dne 17. 1. 2016 v 8:36 na ulici Žerotínovo nábřeží v Židlochovicích zajistil, aby řidič jeho vozidla dodržoval nejvyšší povolenou rychlost. Námitky žalobce poukazující na tvrzenou nemožnost doplnit odvolání proto nejsou důvodné.

c. K prekluzi odpovědnosti žalobce za přestupek nedošlo

30. Žalobce je toho názoru, že jeho odpovědnost za přestupek provozovatele v průběhu přestupkového řízení zanikla. Počátek prekluzivní doby počítá mj. ode dne doručení výzvy k úhradě určené částky dne 6. 2. 2016. Přichází pak se čtyřmi možnými výklady běhu prekluzivní doby. Jeho argumentace však neobstojí.
31. Krajský soud plně souhlasí se žalovaným, že výzva k úhradě určené částky podle § 125h zákona o silničním provozu představuje postup před zahájením řízení o jeho přestupku provozovatele vozidla podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu. Plyne to i z § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu, podle kterého lze řízení proti provozovateli zahájit až poté, co příslušný úřad (1) učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, jehož znaky porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje, (2) nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože (a) nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě, resp. řízení o přestupku (b) zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno. Jak argumentuje žalovaný, správní orgán zasláním výzvy k úhradě určené částky teprve zjišťuje, zda vůbec řízení vést a s kým.
32. Výzva k úhradě určené částky přitom ve svém poučení výslovně uváděla, že žalobce namísto uhrazení určené částky může městskému úřadu sdělit, kdo jeho auto řídil, přesně jak předvídá § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu. Pokud by tak učinil, vedl by městský úřad přestupkové řízení právě s tímto řidičem. Je tedy zjevné, že řízení, jehož předmětem by bylo obvinění žalobce z porušení § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu, se ještě nevedlo, a výzvu k úhradě určené částky nelze pojímat jako zahájení

takového řízení. K tomu došlo až příkazem, který nabyl právní moci dne 4. 5. 2016. Od tohoto dne lze počítat běh prekluzivní doby. Výklad žalobce proto neodpovídá konstrukci odpovědnosti provozovatele vozidla za přestupek podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu.

33. V průběhu přestupkového řízení vedeného s žalobcem došlo k významným změnám v právní úpravě zániku odpovědnosti za spáchání přestupku. Podle § 125e odst. 3 zákona o silničním provozu ve znění účinném do 30. 6. 2017 platilo, že „[o]dpovědnost právnické osoby za správní delikt zaniká, jestliže o něm příslušný orgán nezahájil řízení *do 2 let ode dne, kdy se o něm dozvěděl*, nejpozději však do 4 let ode dne, kdy byl spáchán.“ Dne 1. 7. 2017 nabyl účinnosti zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky („zákon o odpovědnosti za přestupky“). Sjednotil prekluzivní dobu pro všechny přestupky (správní delikty a přestupky podle předchozí právní úpravy). V § 30 stanovil jednotnou lhůtu k projednání přestupku: „Promlčecí doba činí a) *1 rok*, nebo b) 3 roky, jde-li o přestupek, za který zákon stanoví sazbu pokuty, jejíž horní hranice je alespoň 100 000 Kč.“ Do této kategorie spadá i přestupek spáchaný žalobcem.
34. Promlčecí doba začíná podle § 31 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky běžet „*dnem následujícím po dni spáchání přestupku*; dnem spáchání přestupku se rozumí den, kdy došlo k ukončení jednání, kterým byl přestupek spáchán.“ Podle § 32 odst. 2 se promlčecí doba přerušuje a) *oznámením o zahájení řízení* o přestupku; b) *vydáním rozhodnutí, jímž je obviněný uznán vinným* nebo c) vydáním rozhodnutí o schválení dohody o narovnání. Přerušením promlčecí doby počíná promlčecí doba nová. V případě přerušení promlčení doby zaniká v souladu s § 32 odst. 3 odpovědnost za přestupek nejpozději *tři roky od jeho spáchání*.
35. Ústavní soud později svými nálezy ze dne 4. 2. 2020, sp. zn. Pl. ÚS 15/19, a ze dne 16. 6. 2020, sp. zn. Pl. ÚS 4/20 zrušil přechodné ustanovení obsažené v § 112 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, podle kterého platilo, že „[u]stanovení dosavadních zákonů o lhůtách pro projednání přestupku nebo jiného správního deliktu, lhůtách pro uložení pokuty za přestupek nebo jiný správní delikt a lhůtách pro zánik odpovědnosti za přestupek nebo jiný správní delikt se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona nepoužijí. *Odpovědnost za přestupek a dosavadní jiný správní delikt však nezanikne dříve, než by uplynula některá ze lhůt podle věty první, pokud k jednání zakládajícímu odpovědnost došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.*“ Podle Ústavního soudu bylo toto ustanovení v rozporu s čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod.
36. Aktuálně platná právní úprava v důsledku těchto nálezů může vést k situaci, že odpovědnost za přestupek by na základě použití nové jednoleté promlčecí lhůty zanikla ještě před vydáním napadeného rozhodnutí. *Nová právní úprava je proto příznivější než předchozí právní úprava podle zákona o silničním provozu.* Případnou prekluzi odpovědnosti žalobce musí krajský soud posoudit ve světle uvedených nálezů Ústavního soudu. Pro posouzení trestnosti určitého přestupku je totiž rozhodující právní úprava účinná v okamžiku rozhodování krajského soudu (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2016, č. j. 5 As 104/2013-46).
37. Ke spáchání přestupku v této věci došlo dne 17. 1. 2016. K prvnímu přerušení prekluzivní doby došlo ke dni 4. 5. 2016, kdy nabyl právní moci příkaz, jímž městský úřad zahájil

řízení proti žalobci. Dne 15. 3. 2017 městský úřad vydal své rozhodnutí a došlo k dalšímu přerušení prekluzivní doby. Dne 20. 7. 2017 pak poprvé rozhodl žalovaný a řízení pravomocně skončilo. Dne 5. 9. 2017 žalobce podal žalobu u krajského soudu. Podle § 41 s. ř. s. tak objektivní prekluzivní doba stávala. Dne 23. 4. 2020 nabyl právní moci zrušující rozsudek krajského soudu, od kdy opět objektivní prekluzivní doba mohla běžet (v mezičase z ní mohly uplynout maximálně dva týdny, než žalovaný podal úspěšnou kasační stížnost proti původnímu rozsudku krajského soudu ze dne 8. 10. 2018). Žalovaný však rozhodl zhruba o měsíc později.

38. Jak jednoletá subjektivní prekluzivní doba, tak tříletá objektivní prekluzivní doba, která se stavěla po dobu řízení ve správním soudnictví, proto nikdy v průběhu řízení neuplynula. Námitky žalobce, že jeho odpovědnost zanikla v důsledku prekluze, proto nejsou důvodné.

d. Výrok rozhodnutí městského úřadu je určitý

39. Ve své poslední skupině námitek žalobce uvádí, že z rozhodnutí městského úřadu nelze zjistit, kde a kdy se žalobce jako provozovatel vozidla vlastně přestupku dopustil.
40. Jak ovšem plyne z relevantní právní úpravy, odpovědnost provozovatele vozidla za přestupek podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu se odvíjí od porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích, které vykazuje znaky přestupku, způsobené pachatelem, jehož totožnost se ovšem nepodařilo zjistit, resp. pokud nebylo konkrétnímu obviněnému řidiči spáchání takového skutku prokázáno [§ 125f odst. 2 písm. b) a odst. 5 zákona o silničním provozu]. Pak nastupuje za splnění dalších zákonných předpokladů odpovědnost provozovatele za dané porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích. Zákon tedy přímo propojuje spáchání přestupku provozovatele vozidla se spácháním přestupku (nezjištěného) řidiče vozidla, včetně okolností místa a času. Nejde tedy o žádnou nepřípustnou analogii. Pokud zkrátka určitý řidič poruší předpisy, vzniká tím ve stejný okamžik „spící“ odpovědnost provozovatele vozidla, která se „probudí“, jakmile se nepodaří zajistit průchod primární odpovědnosti řidiče.
41. Z výroku rozhodnutí městského úřadu pak plyne, že žalobce jako provozovatel vozidla v rozporu s § 10 zákona o silničním provozu nezajistil, aby při užití vozidla na pozemních komunikacích byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích, protože neznámý řidič vozidla provozovaného žalobcem překročil nejvyšší povolenou rychlost „dne 17. 1. 2016 v 08:36 hod. na ulici Žerotínovo nábřeží v obci Židlochovice, silnice II/425, v km 7,6“. Z toho je jasné, kdy (dne 17. 1. 2016 v 08:36 hod) a kde (na ulici Žerotínovo nábřeží v obci Židlochovice, silnice II/425, v km 7,6) se žalobce jako provozovatel vozidla vlastně přestupku dopustil. Možná záměna s jiným jednáním a budoucí porušení principu *ne bis in idem* nehrozí. Námitky žalobce, že je rozhodnutí městského úřadu ve svém výroku neurčité, proto taktéž nejsou důvodné.

VI. Závěr a náklady řízení

42. Krajský soud posoudil žalobní námitky jako nedůvodné. Proto žalobu zamítl. Neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu. *Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti tomuto rozsudku odmítne pro nepřijatelnost, pokud nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele.* V řízení o kasační stížnosti musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, pokud má stěžovatel vysokoškolské právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno 19. ledna 2022

Martin Kopa, v. r.
samosoudce